

УКРАЇНА

**НАЦІОНАЛЬНА КОМІСІЯ, ЩО ЗДІЙСНЮЄ ДЕРЖАВНЕ
РЕГУЛЮВАННЯ У СФЕРАХ ЕНЕРГЕТИКИ
ТА КОМУНАЛЬНИХ ПОСЛУГ
(НКРЕКП)**

вул. Смоленська, 19. м. Київ, 03057, тел./факс: (044) 277-30-47, тел.: (044) 204-48-27
e-mail: box@nec.gov.ua. веб-сайт: www.nec.gov.ua

25.09.2017 № 10204/16/7-17
на № _____

**Народному депутату України
І.В. Гузю**

Шановний Ігоре Володимировичу!

Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг (далі – НКРЕКП) розглянула Ваш депутатський запит від 06.09.2017 № 3151/09/17, оголошений на засіданні Верховної Ради України 8 вересня 2017 року щодо питання роботи Локачинського газопромислу в контексті налагодження співпраці з Марковичівською сільською радою Локачинського району Волинської області, надісланий листом Голови Верховної Ради України А. Парубія від 08.09.2017 № 11/10-99, та в межах компетенції повідомляє.

З 01 жовтня 2015 року введено в дію Закон України «Про ринок природного газу» (далі – Закон), який має на меті приведення національного законодавства у відповідність до Третього енергетичного пакету, зокрема, імплементацію Директиви 2009/73/ЄС Європейського Парламенту та Ради Європейського Союзу стосовно спільних правил для внутрішнього ринку природного газу і Регламент 715/2009 Європейського Парламенту та Ради Європейського Союзу про умови доступу до мереж передачі природного газу.

Відповідно до Закону, з 01 жовтня 2015 року НКРЕКП не має повноважень щодо забезпечення проведення цінової політики на ринку природного газу (в частині встановлення цін на природний газ для споживачів України).

Крім того, відповідно до статті 3 Закону ринок природного газу функціонує на засадах вільної добросовісної конкуренції, крім діяльності суб'єктів природних монополій, та за принципами, зокрема вільної торгівлі природним газом та рівності суб'єктів ринку природного газу незалежно від держави, вільного вибору постачальника природного газу.

Закон передбачає, з одного боку, державне регулювання монопольних ринків (транспортування, розподіл, зберігання природного газу), з іншого – розвиток вільної добросовісної конкуренції на товарному ринку природного газу. Тобто, на оптовому і роздрібному ринках природного газу має діяти принцип вільного ціноутворення (крім випадку, коли з метою забезпечення загальносупільних інтересів у процесі функціонування ринку природного газу на суб'єктів ринку природного газу покладені спеціальні обов'язки в обсязі та на умовах, визначених Кабінетом Міністрів України), що передбачено частиною другою статті 12 Закону.

0071478

умовах, визначених Кабінетом Міністрів України), що передбачено частиною другою статті 12 Закону.

Так, відповідно до положень статті 12 Закону постачання природного газу здійснюється за цінами, що вільно встановлюються між постачальником та споживачем, крім випадків, передбачених цим Законом.

Згідно з абзацом першим частини першої статті 11 Закону, з метою забезпечення загальносуспільних інтересів у процесі функціонування ринку природного газу на суб'єктів ринку природного газу у виключних випадках та на визначений строк можуть покладатися спеціальні обов'язки в обсязі та на умовах, визначених Кабінетом Міністрів України.

22 березня 2017 року Кабінетом Міністрів України прийнято постанову № 187, якою затверджено Положення про покладення спеціальних обов'язків на суб'єктів ринку природного газу для забезпечення загальносуспільних інтересів у процесі функціонування ринку природного газу (далі – Положення).

Пунктом 13 Положення встановлено, що НАК «Нафтогаз України» з 01 квітня 2017 року здійснює продаж/постачання природного газу відповідно до пунктів 10 - 12 цього Положення зокрема для побутових споживачів за ціною, що становить 4942 гривні за 1000 куб. метрів (без урахування податку на додану вартість, тарифів на транспортування та розподіл природного газу, які підлягають обов'язковій оплаті відповідно до умов договорів розподілу природного газу та величини торговельної надбавки (націнки) постачальника природного газу із спеціальними обов'язками, максимальний рівень якої визначений пунктом 14 цього Положення).

Пунктом 14 Положення встановлено, що постачальники природного газу, що закупають природний газ у НАК "Нафтогаз України" відповідно до пунктів 10 і 11 цього Положення, зобов'язані до 1 квітня 2018 р. постачати такий природний газ виключно побутовим споживачам та релігійним організаціям (крім обсягів, що використовуються для провадження їх виробничо-комерційної діяльності) за ціною, в якій торговельна надбавка (націнка) постачальника не може перевищувати 2,5 відсотка ціни природного газу, за якою такі постачальники закупили ці обсяги природного газу у НАК "Нафтогаз України" відповідно до цього Положення (без урахування податку на додану вартість).

Слід зазначити, що відповідно до пункту 2 постанови Кабінету Міністрів України від 22.03.2017 № 187 «Про затвердження Положення про покладення спеціальних обов'язків на суб'єктів ринку природного газу для забезпечення загальносуспільних інтересів у процесі функціонування ринку природного газу», Міністерство енергетики та вугільної промисловості має забезпечити до 01 липня 2017 року вчинення передбачених пунктом 13 Положення, затвердженого цією постановою, дій щодо розрахунку ціни природного газу на рівні імпортного паритету та розміщення на власному офіційному веб-сайті інформації про таку ціну і про деякі умови виконання спеціальних обов'язків, які покладаються на суб'єктів ринку природного газу.

Таким чином, у зв'язку з введенням в дію Закону, з 01 жовтня 2015 року НКРЕКП не має повноважень щодо встановлення цін на природний газ для споживачів України, зокрема, для побутових споживачів.

Щодо тарифів на транспортування природного газу

Регламентом функціонування газотранспортної системи України є Кодекс газотранспортної системи, затверджений постановою НКРЕКП від 30.09.2015

№ 2493 (далі – Кодекс). Відповідно до пункту 3 глави 3 розділу I Кодексу експлуатацію газотранспортної системи здійснює виключно оператор газотранспортної системи.

Разом з цим, оператор газотранспортної системи є юридичною особою, яка не є складовою вертикально інтегрованої організації і здійснює свою господарську діяльність незалежно від діяльності з видобутку, розподілу, постачання природного газу, діяльності оптових продавців. Оператор газотранспортної системи не може провадити діяльність з видобутку, розподілу або постачання природного газу (частина перша статті 23 Закону).

Відповідно до положень глави 2 розділу I Кодексу ГТС в газотранспортній системі визначаються віртуальні точки входу з невизначеним фізичним розташуванням (далі - віртуальні точки входу):

точки входу з газорозподільних систем (місце надходження газу від газовидобувного підприємства в точці його підключення до газорозподільної системи, через яку, у тому числі, може передаватися газ іншого газовидобувного підприємства чи групи газовидобувних підприємств);

точки входу від суміжних газовидобувних підприємств (через мережі яких може передаватися природний газ іншого газовидобувного підприємства чи групи газовидобувних підприємств).

Таким чином, газовидобувне підприємство здійснюючи передачу природного газу у віртуальній точці входу в ГТС бронює потужності в точках входу Оператора ГТС, укладає з ним договір на транспортування, надає фінансову гарантію на послуги балансування і т.д.

Діючий сьогодні механізм встановлення тарифів на послуги з транспортування природного газу передбачає встановлення **єдиного загального тарифу на транспортування природного газу для всіх споживачів України** за виключенням споживачів, які отримують природний газ безпосередньо з магістральних газопроводів. Загальний тариф на послуги з транспортування природного газу територією України встановлюється за принципом «поштової марки», тобто всі споживачі сплачують за транспортні послуги однакову вартість незалежно від відстані транспортування. Загальний тариф на транспортування природного газу визначається як сума середньозваженого тарифу на транспортування природного газу магістральними трубопроводами та середньозваженого тарифу на транспортування природного газу розподільними трубопроводами.

Довідково. Пропонуємо ознайомитись з інформаційними буклетами з основних напрямів діяльності НКРЕКП та захисту прав споживачів (додаються).

З повагою
Голова НКРЕКП

Д. Вовк